

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I Kžm-15/2021-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću za mladež sastavljenom od sudaca Sanje Katušić-Jergović, predsjednice vijeća te mr.sc. Ljiljane Stipišić i Sande Janković članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ivane Bilušić, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog I. Š., zbog kaznenog djela iz članka 110. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19. – dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama optuženika i državnog odvjetnika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj Kmp-5/2020., od 30. travnja 2021., u sjednici vijeća održanoj 16. rujna 2021.,

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni na način da se optuženik za kazneno djelo iz članka 110. KZ/11. za koje je prvostupanjskom presudom proglašen krivim, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 14 (četnaest) godina.

Na temelju članka 54. KZ/11. optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora u trajanju od 14 (četnaest) godina uračunava vrijeme uhićenja te vrijeme provedeno u istražnom zatvoru i to od 20. ožujka 2020. pa nadalje.

II Žalba optuženog I. Š. odbija se kao neosnovana te se u ostalom pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu optuženi I. Š. proglašen je krivim zbog kaznenog djela ubojstva iz članka 110. KZ/11. te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina.

2. Na temelju članka 54. KZ/11. optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora od 12 (dvanaest) godina uračunava vrijeme provedeno u uhićenju i istražnom zatvoru od 20. ožujka 2020. pa nadalje.

3. Na temelju članka 148. stavak 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. – dalje: ZKP/08.) optuženik je djelomično oslobođen dužnosti naknade troškova kaznenog postupka iz članka 145. stavak 2. točka 1., 6. i 7. ZKP/08. te je dužan podmiriti jednu polovinu ukupnih troškova postupka koji iznose 43.021,51 (četrdesetitritisućdvadesetijednu kunu i pedesetijednu lipu) u roku od 60 dana od pravomoćnosti presude, dok je na temelju članka 145. stavak 2. točka 8. ZKP/08. dužan nadoknaditi oštećenoj N. M. nagradu i nužne izdatke njezinog opunomoćenika, a čija visina će biti određena posebnim rješenjem kada se pribave podaci.

4. Protiv te presude žali se državni odvjetnik zbog odluke o kazni te predlaže da se pobijana presuda preinači u dijelu odluke o kazni te da se optuženiku izrekne kazna zatvora u duljem trajanju.

4.1. Optuženik se žali osobno kao i putem braniteljica N. V. i K. G., odvjetnica u Z. i to zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o kazni i troškovima postupka. Predlaže uvažavanje žalbi i preinaku pobijane presude na način da se optuženiku izrekne manja kazna. S obzirom na to da se osobna žalba optuženika i žalba optuženika podnesena po braniteljicama međusobno nadopunjuju razmatrat će se kao jedinstvena žalba optuženika.

5. Odgovori na žalbe nisu podneseni.

6. Spis je sukladno odredbi članka 474. stavak 1. ZKP/08. bio dostavljan Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

7. Žalba državnog odvjetnika je osnovana, dok žalba optuženika nije osnovana.

8. Neosnovano optuženik pobija prvostupanjsku presudu zbog nepotpuno i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i to navođenjem da ne postoje svjedoci inkriminiranog događaja, odnosno neposredni očevici te da vještak za sudsku medicinu nije mogao odgovoriti kojom rukom je nanesena ubodna rana i da nije mogao isključiti jesu li utvrđene ozljede nastale kao posljedice samoozljeđivanja. Neosnovani su i navodi istaknuti u žalbi da se provedenim biološkim vještačenjem ne može utvrditi vrijeme nastanka, odnosno starost tragova kada je na majici i sakou optuženika dospjela krv oštećenika, jer ne postoje metode za to, kao i da provedenim kemijsko-fizikalnim vještačenjem na odjevnim predmetima, ruksaku i elektrošokeru, izuzetim od optuženika, nisu pronađeni tragovi uzorka dostavljenog u omotu 11.1 granule pijeska, ljuštire školjki, sasušeni fragmenti biljne materije. Prigovara se i provedenom psihijatrijskom vještačenju.

8.1. Naime, sudsko-medicinskim vještačenjem nesporno je utvrđeno da je na trbušnom dijelu tijela pokojnog N. B. vidljiva ubodna rana koja je najvjerojatnije nastala ubadanjem oštrice noža ili nožu sličnog sredstva. S obzirom na to da je iz iskaza samog optuženika nesporno utvrđeno da su se optuženik i žrtva sukobili, a to proizlazi i iz provedenog biološkog vještačenja i pronađenih tragova krvi na sakou optuženika, opravdano je prvostupanjski sud zaključio da je upravo optuženik taj koji je nakon verbalne prepirke s oštećenim N. B. oštećenika ubo u trbuh, a potom ga

bacio u Savu i ostavio ga. Iako je optuženik fizički slabiji od žrtve imao je prednost u sukobu baš zbog sredstva kojim ubada žrtvu, koja pri tome zadobiva osobito tešku tjelesnu ozljedu u vidu ubodne rane trbuha s ozljedom velike trbušne marama i silaznog dijela debelog crijeva uslijed kojih ozljeda kao i utapanja je žrtva preminula, a što je utvrđeno obdukcijom i sudsko-medicinskim vještačenjem. I sam optuženik je naveo da je nakon sukoba sa žrtvom, pregledao njegovu torbicu te utvrdio da u njoj nema noža ili nekog opasnog oruđa pa ispravno prvostupanjski sud zaključuje da je žrtva bila goloruka. Tijekom postupka nesporno je utvrđeno da nitko osim optuženika nakon 7. ožujka 2020. nije vidio ni kontaktirao žrtvu. Također ispravno prvostupanjski sud nakon provedenih dokaza nije prihvatio obranu optuženika kojom se sugerira da je pokojni N. B. počinio samoubojstvo. Ne samo što N. B. nije imao nikakvih problema ni razloga za to kao što je utvrđeno iz iskaza njegove majke te ispitanih svjedoka A. U., R. V. i Ž. V. nego je i uzrok smrti (ubadanje u trbuh i utapanje) potpuno atipičan način za počinjenje samoubojstva, pri čemu bi u takvom slučaju pokraj žrtve bilo pronađeno i sredstvo ozljeđivanja, a to je ovdje izostalo. Dakle, sve navedeno upućuje da je baš optuženik počinitelj kaznenog djela iz članka 110. KZ/11. Suprotno žalbenim navodima provedenim biološkim vještačenjem utvrđeno je da su na odjeći optuženika pronađeni tragovi krvi optuženika i žrtve. Sud je detaljno i obrazložio zašto nije prihvatio navode optuženika o načinu i vremenu nastanka tih tragova. Bez obzira na to što biološkim vještačenjem nije moguće utvrditi starost tih tragova, prvostupanjski sud je u odnosu na te prigovore obrane dao uvjerljive razloge i detaljno obrazloženo u točki 50.1. i 50.2. pobijane presude, a koje prihvaća i ovaj sud, pa se žalitelj radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja na njih upućuje.

8.2. Nadalje, provedeno psihijatrijsko vještačenje optuženika po klinici, odgovorilo je na sva pitanja koja se tiču ubrojivosti optuženika te razloge zbog kojih je mogućnost shvaćanja značenja djela i vladanja vlastitom voljom kod optuženika bila smanjena, ali ne bitno, je i u tom dijelu ispravno utvrđeno činjenično stanje.

8.3. Iz tih razloga nije osnovana žalba optuženog I. Š. zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

9. Prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni pobijaju obje stranke. Optuženik pritom smatra da su podcijenjene olakotne, a precijenjene otegotne okolnosti, a državni odvjetnik nalazi da izrečena kazna ne odražava težinu i način počinjenja inkriminiranog djela, a posebice činjenicu da je optuženi Š. očito detaljno isplanirao svoje postupke i nakon počinjenja djelo nastojao metodički uništiti ili sakriti tragove kaznenog djela.

9.1. Odluka o kazni mora sadržavati individualiziranu, zakonom predviđenu društvenu osudu zbog konkretnog kaznenog djela.

9.2. Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti, sud uzima u obzir okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja kaznenog djela. Osobito treba cijeliti stupanj krivnje, pobude iz kojih je kazneno djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede kaznenim djelom zaštićenog dobra, okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, okolnostima u kojima je počinitelj živio prije počinjenja kaznenog djela i usklađenost njegovog ponašanja sa zakonima, okolnosti u kojima živi, kao i njegovo ponašanje nakon počinjenog kaznenog djela. Dakle, zadatak suda

nije ograničen samo na postupak kojim se iz zakonskog opisa kaznenog djela, pravnih formulacija i činjeničnog učina kreira konkretno ostvareno kazneno djelo, već treba izabrati vrstu i mjeru kazne koja će optimalno odgovarati svrsi kažnjavanja.

9.3. Protivno navodima iz žalbe optuženika drugostupanjski sud nalazi da je sud prvog stupnja pravilno utvrdio olakotne okolnosti na strani optuženika koje je u dostatnoj mjeri valorizirao. Naime, sud prvog stupnja optuženiku je pravilno kao olakotno cijenio da je osoba mlađe životne dobi (u vrijeme izvršenja dijela imao je 18 i pol godina), do sada je neosuđivan te je u vrijeme počinjenja kaznenog djela bio smanjeno ubrojiv što je utjecalo na smanjenje vladanja vlastitom voljom i smanjenje shvaćanja značenja djela.

9.4. Međutim, s pravom državni odvjetnik u žalbi ukazuje na utvrđene otegotne okolnosti navodeći da sud nije dovoljno cijenio objektivna obilježja počinjenog kaznenog djela te izraženu upornost, visoki stupanj kriminalne volje, pomno planiranje radnji pripremanja djela, usmrćenje žrtve na bezobziran i beščutan način koju je uboo u trbuh, a potom je još ranjenu, ali živu bacio u rijeku Savu kada je temperatura rijeke u ožujku niska, poglavito noću, slijedom čega je oštećeni N. B. preminuo od kombinacija ubodne rane trbuha i utapanja. Također nije u dovoljnoj mjeri došlo do izražaja optuženikovo uništavanje i skrivanje tragova kaznenog djela, posebno što je s mjesta događaja uzeo žrtvin mobilni telefon i uključio zrakoplovni način kako isti ne bi imao signal te ga odnio sa sobom u O. i tamo ga odbacio u Dravu, iako je znao da je za oštećenikom objavljena potraga, a u Savu je bacio i novčanik s osobnim dokumentima žrtve. Tim postupcima optuženik je očito želio otežati utvrđivanje žrtvinog identiteta, sve u cilju prikrivanja kaznenog djela i počinitelja. Nadalje se opravdano u žalbi državnog odvjetnika ističe da sud nije dovoljno ocijenio optuženikovo postupanje s izravnom namjerom, vođen osjećajima ljubomore i povrijeđenosti pri čemu je žrtvu vidio kao prepreku u ponovnom uspostavljanju ljubavne veze sa svojim bivšim partnerom. Kad se na sve navedeno na umu ima i izostanak ikakvih emocija optuženika naspram žrtve koja je bila također mlada osoba u dobi od 20 godina, drugostupanjski sud nalazi da prezentirane otegotne okolnosti kao i težina počinjenog kaznenog djela ubojstva i njegove posljedice nisu dovoljno došle do izražaja prilikom odmjeravanja visine kazne zatvora za to kazneno djelo.

9.5. Zato opravdano državni odvjetnik tvrdi da se zbog svih nabrojanih otegotnih okolnosti izrečenom kaznom zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina neće moći ostvariti puna svrha kažnjavanja, već će se po ocjeni drugostupanjskog suda upravo kaznom zatvora od 14 (četnaest) godina utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela kao i na sve ostale da ne čine kaznena djela, a i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja počinitelja. Stoga će se odmjerenom kaznom zatvora u duljem trajanju i to baš od 14 godina optimalno ispuniti zahtjevi kako generalne tako i specijalne prevencije.

10. U uvodnom dijelu žalbe optuženika navedeno je da se presuda pobija i zbog odluke o troškovima postupka, ali se ta žalbena osnova ne obrazlaže, a presuda se u tom dijelu ne ispituje po službenoj dužnosti.

11. Ispitujući pak pobijanu presudu u skladu s obvezom iz članka 476. stavak 1. ZKP/08. drugostupanjski sud je utvrdio da nisu ostvarene povrede zakona na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

12. S obzirom na izneseno, a primjenom članka 486. stavak 1. ZKP/08. i članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 16. rujna 2021.

Predsjednica vijeća:
Sanja Katušić-Jergović, v.r.